

DEBRECEN

A DEBRECENI FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben: Félévre 6.— kor., negyedévre 3.— kor.
Vidéken: Félévre 9.— kor., negyedévre 4.50 kor.

Felolós szerkesztő:

Dr GÁL ZOLTÁN.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Dégeniöld-tér 2. szám. — Telefon 412. szám.

Egyes szám ára 4 fillér.

Tüdős János dr első parlamenti beszéde.

Debrecen, július 15.

Tüdős János drnak a képviselőház csütörtöki ülésén elmondott nagyszabású beszédéről a fővárosi lapok a legteljesebb elismerés hangján irnak. A *Budapesti Hirlap* kiemeli, hogy Thaly Kálmán utódát, ki tartalmas gondolatait nemesak rendben tudja tartani, hanem választékosan ki is fejezni, mindenképen jól választották meg a debreceniek. Hasonló hangon emlékeznek meg érdemes képviselőnkéről a többi számottevő ujságok is.

Tüdős János beszéde teljes terjedelmében így hangzik:

Tüdős János: T. képviselőház! (*Halljuk!*) Az előbbeni országgyűlés folyamán oly rövid ideig voltam szerencsés tagja lenni a törvényhozásnak és a körülmények is olyanok voltak, hogy a képviselőház érdemleges tárgyalásaiban részt nem vehettem. Engedje meg tehát a t. Ház, hogy most a felirati vita alkalmával lehetőleg rövid felszólalással éljek. (*Zaj. Elnök cseppet.*)

Mielőtt azonban felszólalásom érdemleges tárgyára áttérnék, engedje meg a t. Ház, hogy egy pár megjegyzést tegyek, egészen röviden és lehetőleg tárgyilagosan, azon igen éles, rendreutasító hangú támadásra, amelyet a függetlenségi és 48-as párt ellen a t. kormánypart részéről Várady Zsigmond t. képviselőtársam és nekem személy szerint t. barátom intézett.

Tisza debreceni támadása.

Érzem helyzetem kényes voltát; nevezetesen semmi körülmények közt sem szeretném átlépni, de még csak meg sem közelíteni azt a határt, amelyet a parlamenti tárgyalások ildomosága nekünk, t. i. nekem és előttem szólott t. képviselőtársamnak, akik a parlamenti élet terén ujoncok vagyunk, mint végső határt megszab. Helyzetemet még ennél is kényesebbé teszi az a körülmény, hogy én, illetőleg mi, debreceni függetlenségi és 48-as párti képviselőjelöltek, a választás előtt, a választási harc folyama alatt egy sokkal tekintélyesebb, irányadó helyről előlegesen olyan rendreutasító figyelmeztetésben részesültünk, amelyre utólag semmi módon sem akarnék rászolgálni.

Nevezetesen Debrecenben folyó évi április 4-én az igen t. munkapártnak egyik általam a legnagyobb mértékben tisztelt és nagyrabecsült vezéralakja, gr. Tisza István ur nagy választási beszédében éles kritikát gyakorolt, különösen a mi függetlenségi és 48-as pártunknak úgy a multban követett, mint a jövőben kilátásba helyezett magatartására nézve és úgy nyilatkozott, hogy ő óhajtott volna, hogy Debrecenben olyan

ellenfelekkel küzdjön meg a választási harcban, akik becsü éremreméltó, tisztességes politikai ellenfelek.

T. Ház! Én a világért sem kívánok rekriminálni, mert ezt egyénileg sem én, sem jelöltársaim nem vettük magunkra. (*Helyeslés a szélső baloldalon.*) De hogy ha az általam nagyrabecsült t. képviselőtársam, gr. Tisza István ur a választás előtt előzetesen indítatva érezte magát velünk szemben ilyen figyelmeztetésre, akkor méltóztassanak megengedni, hogy most, mikor már a parlamenti harcok alatt látszik, hogy milyen politikai haremmodort folytatunk mi erről az oldalról (*Ugy van! a szélső baloldalon.*) és minőt folytatnak a t. kormánypart részéről a másik oldalon, hogy akkor a magam nevében — és bizonyosan Bakonyi Samu t. képviselőtársam és barátom, Debrecen másik 48-as képviselője is hozzá fog járulni, tehát az ő nevében is — azt a tiszteletteljes kérelmet intézzem a t. kormánypart nagynevű vezéréhez, hogy az ő rendreutasító figyelmeztetését most a parlamenti harcok alatt legyen kegyes saját pártjának fiatalos erőitől duzadó, hevesvérű, haresztomjas, egyébként talán értékes elemeinek is megfontolásra ajánlani. (*Helyeslés a baloldalon.*)

T. Ház! Méltóztassék megengedni, hogy ezután lehetőleg röviden és tárgyilagosan két megjegyzést tegyek Várady Zsigmond t. képviselőtársam beszédére. Ő azt a kérdést intézte hozzánk, a függetlenségi és 48-as párthoz, hogy huzzuk-halasszuk tovább ezt a vitát, hogy a parlament értékes működését a törvényalkotás terén megkezdhesse. Ha ez a felhívás annak a burkolt vádját tartalmazza, mintha erről az oldalról obstrukciós színezetű vita rendeztetnék, akkor legyen szabad kijelentem, hogy ez a felhívás talán egyelőre még időelőtti. Ot felirati javaslat terjesztetett elő, ehhez a kormánypart részéről négyen szólottak hozzá, az ellenzék részéről hatan, az én csekélységem a hetedik; ez talán még nem lépi túl azt a határt, ameddig egy felirati vita terjedhet. És méltóztassék meg engedni azt a megjegyzésemet is, hogy ne siessen olyan nagyon a mélyen t. képviselő ur azzal a nemzeti munkával, amelynek vágyától annyira dagad a kebele; lesz majd még módja annyit szavazni, és különösen annyit megszavazni, hogy belefájdul a feje és maga is megsokalja. (*Élénk helyeslés a baloldalon.*)

T. képviselőtársam a felirati vitát haszontalannak és feleslegesnek nyilvánítja. Eltekintve attól, hogy ez egy kicsit magas hangú kritika, bátorodom megjegyezni, hogy az új politikai alakulás mindenestre méltó alkalmat ad arra, hogy bizonyos nagyfontosságú, lényegbe vágó kérdések már most tisztáztassanak.

Ezek között a legelső, a legfontosabb a választójogi reform kérdése, amely az előző országgyűlést megnyitó trónbeszédben is, a mostaniban is helyet foglal és amellyel mindegyik felirat foglalkozik. Engedje meg tehát Várady Zsigmond t. képviselőtársam és barátom, hogy azt a kérdést intézzem hozzá, hogy midőn ő elítélte a felirati vita során

a választási visszaéléseknek unos-untalan való tárgyalását — és én távolról sem fogok abba a hiába beleesni, amelybe ő beleesett, én azokról egy szót sem fogok szólni, ő pedig beszédének nagy részében ezzel foglalkozott — miért nem érintette akkor ezt a nagyfontosságú kérdést? (*Élénk helyeslés a baloldalon.*)

Bakonyi Samu: Issekutz után!

Tüdős János: Miért nem világította meg azt az összhangot, amely az ő felfogása és az igen t. kormánypart egy másik tekintélyes tagjának, Issekutz Gzözöknek felfogása között mutatkozik? Elmulasztotta ezt, holott köztudomású tény, hogy Várady Zsigmond t. képviselő ur az általános, egyenlő választói jognak és a községenkénti titkos szavazásnak nemesak feltétlen híve, hanem egyik országosan elismert agitátora és előharcosa. (*Ugy van! Ugy van! a baloldalon.*)

Muzsa Gyula: Lekötötte magát!

Tüdős János: És még sem volt egy kritikai megjegyzése sem Issekutz Gyözök t. képviselő ur azon kijelentésére...

Kelemen Samu; Dühöng az összhang!

Tüdős János:... hogy ő a választási reformnak ezt a módját minden tőle telhető erővel igyekezni fog megakadályozni.

A felirati javaslat.

De úgy veszem észre, hogy talán már is megközelítettem azt a határt, amelyet pedig átlépni egyáltalában nem akarok, és így engedje meg a t. képviselőház, hogy áttérve beszédem tulajdonképeni tárgyára, kijelentsem, hogy a benyújtott felirati javaslatok közül a magam részéről a függetlenségi és 48-as párt nevében gr. Batthány Tivadar t. képviselőtársam által benyújtott felirati javaslatot fogadom el. (*Élénk helyeslés a baloldalon.*) Engedje meg a t. Ház, hogy e kijelentésemet röviden indokolhassam.

Allásfoglalásom indokolását az igen t. kormánypart részéről benyújtott felirati javaslatához, különösen pedig ahhoz az igazán megkapó világossággal felállított két tételhez kapcsolom, amely két tételt a mélyen t. előadó ur az általa beterjesztett felirati javaslat elfogadását ajánló igazán lakonikus rövidséggel, de klasszikus formában megkoncipiált beszédében olyan markáns módon kiemelt. Felesleges is talán ismételnem, de mégis utalok rá, hogy az egyik tétel az volt, hogy a korona és a nemzet közötti értelmi és érzelmi egység a kormánynak a most lefolyt választási harcban elért nagy sikerével és az ennek folytán most már állítólag reánk köszöntő fényes és boldog korszakkal teljesen helyre van állítva. A másik tétel pedig az, hogy a nemzeti munkapártnak a választások alkalmával elért fényes győzelme az igazi szabadelvűség diadalával volna azonos.

Hát, t. képviselőház, mind a két kijelentés nagyfontosságú és az azokban foglalt tény hazánk jövőjé sorsára korszakos hatása volna, ha igaz volna. (*Ugy van! Ugy van! a baloldalon.*) De méltóztassék megengedni, mi a háznak ezen oldalán bátor-

A „DEBRECEN“ hirdetéseit el kell olvasni, mert mindig talál az olvasó benne valamit, amit hasznára fordíthat.

kodunk mindkét állítás valóságát kétségbevonni. (Ugy van! Ugy van! a baloldalon.)

Az első tételt a kormánypárti javaslat ezen lelkes szavakkal hirdeti: a királyi Feltség örvendő megnyugvásában (Olvassa) teljes varázsában jelentik meg előttünk állami életünk legdrágább és legfeltettebb kincse: a korona és a nemzet áldásos egyetértése.

Ugy látszik, t. képviselőház, a t. tuloldal abban a nagy örömmódban, amely a választásokon elért és nem is várt siker folytán elfogta és rabul ejtette, összetöveszti magával az egész országot. (Ugy van! Ugy van! a baloldalon.) Azt képzeli a t. tuloldal, hogy nemesak formailag, hanem valósággal is az egész országnak, a magyar nemzet, a magyar nép egyetemének jogosult és törvényes kifejezője. (Igaz! Ugy van! jobbfelől.) Azt hiszi a t. tuloldal, hogy a feliratban az önfeláldozásig menő, hogy erősebb kifejezést ne használják: szolgálatkészség az egész magyar nemzet szívében tért foglalt és gyökeret vert és hogy az a nagy öröm, amelyben a t. tuloldal most azt sem tudja, hogy legyen, az egész országban általános. (Ugy van! balfelől.)

Csuhá István: Míg nagy volt a szesz-fogyasztás! (Derűtség balfelől.)

Tüdös János: Miben nyilatkozik meg ez az értelmi és érzelmi egység? En elismerem, hogy a legmagasabb trónbeszéd és az arra adott válaszfelirat teljesen megfelel annak a hivatalos elnevezésnek, amelyet a t. kormány felvett, abban az esetben, ha a „nemzeti munka”-t úgy értelmezzük, mint ahogy azt Bécsben kívánják értelmezni, nevezetesen, hogy Magyarország és a magyar nemzet teljesítse mindazt a napszamos robotmunkát, amelyet tőle a császári akarat és az osztrák nagyhatalmi érdek megkövetel. (Igaz! Ugy van! balfelől.) Mert, t. Ház, amiket a trónbeszéd mint megvalósítandó kérdéseket sorol fel, mindazokra a t. kormánypárt részéről benyújtott válaszfeliratnak egyéb szava nincs, minthogy: megadjuk, megteesszük, megteszünk minden fenntartás, minden kikötés és minden feltétel nélkül. (Igaz! Ugy van! balfelől.)

Gróf Batthyány Pál: Ott van a hiba!

A Magyar Bank.

Tüdös János: T. képviselőház! A trónbeszéd a bankügyről úgy emlékezik meg, hogy az rendezendő. És mi erre a felirat valassza? Szórol-szóra ez (olvassa): „Nem kívánjuk az önálló bank felállítására nézve fennálló kétségtelen jogunkat erélyesen, hanem hajlandók vagyunk az Osztrák-Magyar Bank szabadalmának megújítására, ha ez a nemzet minden jogos érdekének megóvása mellett eszközölhető.”

Hantos Elemér: Ha eszközölhető!

Tüdös János: Nagy szerényen hozzátette ugyan, hogy (olvassa): „Ha ez a nemzet jogos érdekének megtehető.”

De bátorodom kérdezni, mi történnék, hogy ha még sem sikerülne a t. kormánynak és partjának a nemzet minden jogos érdekét megvédelmezni? (Felkiáltások balfelől: Nem is fog sikerülni!) És különösen mi történnék, ha az oly reggen huzodó készízetések felvétele még tovább is haladékos szünet? Vajon micsoda konzekvenciákat von le majd a többség erre az eshetőségre?

Bakonyi Samu dr: Amit mindig levon!

Tüdös János: Ezt a részt szórol-szóra felolvasom (olvassa): „Ez a körümeny alapján magatna meg azok véleményét, kik a jegybank közöseteg hazánkra nevezve előnyösnek tartják.”

Bakonyi Samu: Megingott vélemény! (Derűtség balfelől.)

Tüdös János: Tehát, t. Ház, akár lesznek megova a nemzet jogos érdekei, akár nem (Zaj. Elnök csenget.), akár bekövetkezik az evződés váltutarendezésnek okszerűleg es természetesen szinté elengedhetetlen folyamánya: a készpénzfizetéseknek felvétele, akár nem, ezeknek a be nem követekezése önökben legtejjebb csak meg fogja ruganni a közös bank fenntartásába veteit hi-

tüket, de azért önök csak úgy meg fogják hosszabbítani a közös bank szabadságát és csak úgy bele fognak abba nyugodni, hogy a készpénzfizetések felvételének állandó ígérgetésével a mézes madzagot tovább is húzgálják ennek az önök által szabadnak és önállóan nevezett ország orra alatt, miut eddig és önöket még ez a sikertelenség sem lesz képes egy igazi, komoly, határozott és hazafias elhatározásra bírni. (Ugy van! balfelől.)

Mem tehetem, t. ház, hogy egészen röviden ne érintsem azt a szinte kvalifikálhatatlan vagy, hogy úgy mondjam, perfid magatartást, amelyet ennek a kérdésnek a tárgyalásánál osztrák hivatalos és nem hivatalos tényezők tanusítottak. Nevezetesen az előző kormány, amidőn a bankkérdés megoldásánál a kartellbank felállításával kísérletezett és a formának hozott áldozattal meg akarta menteni a lényegét, nevezetesen Magyarország pénz- és hitelügyeinek önállósítását, akkor egyebet sem hallottunk Bécsből, mint mindig azt, hogy olyan nincs, abba ők nem mennek bele, ha Magyarország tönkre akarja magát tenni, ha Magyarország vesztébe akar rohanni, esdőbe akar jutni, akkor állítsa fel az önálló nemzeti bankot, de rögtön, mert azt hirdették, hogy Magyarország ezzel öngyilkosságot követ el.

És amikor ennek folytán a kartellbank felállítása meghiusult, mi követték? Osztrák részről azonnal megfordították a harcmanővert és mindent megtettek arra, hogy a külön bank felállítása keresztülvihető ne legyen. És amikor már, a magyarországi közvélemény nyomása miatt, ez sem mutatkozott elegendőnek a bank szétválasztásának a megakadályozására, akkor előállott a t. Ház, a legyőzhetetlen akadály: a fejedelmi vétő. És itt mutatkozik az „értelmi és érzelmi egység”, amelyet t. válaszfelirat annyira kiemel. (Ugy van! a szélső baloldalon.) A magyar szent korona nem engedte érvényesülni az országnak az 1867-iki kiegyezési törvényben a gazdasági felszabadulásra vonatkozólag biztosított jogát.

Ez egy, t. Ház. De még egy másik esetben is kénytelen vagyok kiemelni azt az ellentétet, amely a t. válaszfelirat és az ország közvéleményének hangulata között erre az értelmi és érzelmi egységre nézve fennáll.

A legmagasabb trónbeszéd a haderő fejlesztését kívánja. Mi erre a feliratnak a nyilatkozata? Az, hogy „kötelességszerűleg foglalkozunk a véderő engedhetlenné mutató fejlesztésével.”

Mit jelent ez t. képviselőház? Azt, hogy a t. kormánypárt felajánlja a maga részéről mindazoknak a horribilis áldozatoknak a megszavazását, — minden szó nélkül és minden ellenszolgáltatás nélkül — amelyeket ezen egység, a mi szerény véleményünk szerint a birodalmi egység (Igaz! Ugy van! a szélső baloldalon) eszméje megkövetel. (Ugy van! a szélső baloldalon.)

Engedelmet kérek, t. Ház, de bármily szép szavakkal méltatta is a t. előadó ur nagy nemzeti hőseinknek évszázadok folyamán kiejtett dicső küzdelmeit, azokat az érdemeket, amelyeket az ország politikai és a nemzet lelkiismereti szabadságának kivívása körül szereztek, mindamellét még ő is, ez az igazi loyális politikus, és ő felségének valóságos belső titkos tanácsosa, kénytelen volt kijelenteni, hogy „a nemzetnek és a dinasztianak érdeke évszázadokon keresztül nem fedte egymást”. Ebben mi vele teljesen egyetértünk, de nem érthetünk egyet abban, mint hogyha ez az érzelmi és értelmi egység, ez az érdekesség az 1867-iki kiegyezési törvény által teljesen és tökéletesen végrehajtatott és befejezett volna. Ez nem áll. Nem allana ez még abban az esetben sem, hogyha az 1867-ik évi kiegyezésnek alaplétele, fundamentuma, a teljes paritás, minden a dinasztiahoz és Ausztriához való viszonyunkban keresztülvitett volna és végrehajtatott volna. Még akkor sem; mert a mi politikai álláspontunk és meggyőződésünk szerint Magyarország még abban az esetben sem mondana és mondhatna le gazdasági és politikai függetlenségének teljességéről. (Igaz! Ugy van! balfelől.)

Hol a paritás?

De bátorodom kérdezni, hogy hol van az a paritás, hol van az Arpád-kori, az Anjou- vagy a Mátyás-korbéli, vagy akár a mostani bécsihez hasonló magyar kir. udvartartás, hol van a magyarul őrző és magyarul beszélő magyar királyi család, hol van a dicső, fensőges, szeretettel és hódolattal körülvett magyar királyi hercegek és hercegasszonyok? És hol van a teljes paritásos küiképviseletben a mi diplomáciai és közgazdasági érdekeinknek védelme és hol van belső gazdasági érdekeink védelmében a paritás, amikor mi, a magyar nemzet, nem vagyunk képesek gazdasági életünket teljesen önállóan, szabadon és egy idegen állam befolyásától menten szabályozni és rendezni azért, mert a magyar szent korona viselője, az 1867-iki kiegyezési törvényben az ország gazdasági önállóságára vonatkozólag biztosított törvényes jogának érvényesülését megtiltotta és megakadályozta. (Halljuk! Halljuk! balfelől.)

Ne hangoztassuk tehát annyira azt az értelmi és érzelmi egységet, mert szerintünk nincsen olyan igazi magyar szív és lélek, amely hazánk gazdasági, kulturális és hatalmi felszabadulásának és virágzásának eszményeiről lemondani képes volna. (Igaz! Ugy van! a szélső baloldalon.) Mi legatöbb nem mondunk le!

Az igen t. kormánypártnak vezéralakja, gr. Tisza István ur, hirdette és hirdeti, hogy (olvassa): „ma már az 1848-as álláspont és jelszavak küion fenntartása igazán politikai anachronismus, az országra nézve káros, az országot chaosz felé visszavonó dolog. Ma egy felirat előtt állunk, amely hangoztatja a korona és a nemzet között a bizalomtól áthatott állandó és váltvetett közreműködés szükségességét. A mi hitünk szerint a magyar nép milliói sohasem fognak lemondani arról a 48-as eszméről és fenn fogják tartani a 48-as álláspontot, és azt tartjuk, hogy a korona és a nemzet közti kölcsönös bizalomtól áthatott állandó és váltvetett közreműködésnek egyetlen és biztos módja van, ha ő Felsége a király hozzájárul az ország teljes gazdasági és politikai függetlenségének megteremtéséhez. (Élénk helyeslés a szélső baloldalon.)

T. képviselőház! Az általam említett másik tétele a felirati javaslatnak az, hogy a választási harcban a kormánypárt részéről elért nagy siker az igazi szabadelvűség diadala. Nem vonhatom kétségbe, sőt hirdetem is, hogy azok a nagyszellemek, mint Deák Ferenc, gr. Andrássy Gyula, b. Eötvös József és még többen, akik a 67-es kiegyezési tárgyalásokat folytatták s azután a kiegyezést megalkották, különösen abban a korban az igazi szabadelvűség, a haladás és a reformok iránt. (Zaj. Elnök csenget.) Azt is elismerem, hogy a kormánypárt győzelme azonos a régi szabadelvűpárt feltámadásával; csak azt az egyet nem ismerhetem el, hogy ennek a kormánypártnak győzelme és összetétele az igazi szabadelvűség jegyében fogantatott volna. (Igaz! Ugy van! a szélső baloldalon.)

Gazdasági kérdés.

És itt ne méltóztassék tőlem szerénytelenségnek venni, ha igénytelen felszólalásomnak ezt a részét ahhoz a nagyszabású és korszakalkotó beszédhez fűzöm, amelyet folyó év január hó 24-én a főrendiház ülésén gr. Tisza István mélyen t. képviselő ur ohnondott. Öszintén és minden hátsó gondolat vagy célzás nélkül mondhatom, hogy a főrendiház karzatán a legnagyobb gyönyörűséggel és élvezettel hallgattam ezt a nagyszabású, úgy tartalmára, mint formájára nézve epochális beszédet. De engedje meg a mélyen t. előadó ur, hogy én belőlem egészen más következtetést váltott ki ez a beszéd, mintsem hogy abban az igazi szabadelvűségnek és a demokratikus eszmének előrenyomulását fedeztem volna fel. (Igaz! Ugy van! a szélső baloldalon.) Ha őszintén akarok lenni bizonyos megnyugvással is hallgattam ezt a nagyszabású beszédet, mert az volt az én lelkemben az ellenállhatatlan feltörő, közvetlen hatású impresszió, hogy ime, ebben a ködös, homályos állapotban

zürzavaros politikai káoszban milyen szépen bontakozik ki egy igazi, erős, határozott, mély meggyőződésen alapuló konzervatív politikai irány. (Igaz! Ugy van! a szélsőbaloldalon) Mert az én felfogásom szerint az a beszéd a tiszta és erős meggyőződésen alapuló konzervatív politikának az inkarnációja. (Igaz! Ugy van! a szélsőbaloldalon.)

Ennek a beszédnek röviden, dióhéjban mi volt a tartalma? Az, hogy gazdasági kérdésekben ragaszkodni kell a jelenlegi állapotokhoz, nem kell engedni a bank szétválasztását, fenn kell tartani a közös bankot, el kell odázni a külön vámtérséget, a vámsorompóknak felállítását 1917-en túl is, szóval fenn kell tartani azt a gazdasági egységet, amely Magyarországot Ausztriával összeköti, ami nem egyéb, mint megakadályozni Magyarország gazdasági önállóságának érvényesülését

Kellemen Samu: Ez volt a gazdasági konzervativizmus, azután következett a többi.

Tüdös János: Engedelmet kérek, ez a gazdasági politika terén másnak, mint a leg-határozottabb konzervatív politikának nem minősíthető. (Igaz! Ugy van! a szélsőbaloldalon.)

Katonai téren ugyanez a beszéd hangsúlyozta, hogy fenn kell tartani a jelenlegi hadszervezetet, meg kell azt erősíteni s lényegbe nem vágó, csekélyebb jelentőségű kedvezmények ellenében azt fokozni is kell. Ez is merev konzervatív álláspont.

Abrahám Dezső: Az abszolút felségjogok megállapítása.

Tüdös János: Államjogi viszonyunkban szintén ragaszkodni kell a nagyhatalmi állás azon formájához, amelyben az előttünk és a világ előtt ma áll és amelyben Magyarország állami önállósága és függetlensége teljesen elvész és eltűnik.

És végre szociális téren, csupán csak a legfontosabb kérdésre, a választási reformra hivatkozom. A választójogi reform kérdésében ugyanazon a napon, délelőtt itt a képviselőházban előadott programbeszédében a t. miniszterelnök ur úgy nyilatkozott, hogy a választójogi reform keresztülvitelét ő a teljes politikai jogegyenlőség alapján, a pluralitás felretételével fogja megvalósítani, illetőleg igyekszik azt keresztülvinni és erre mi volt a szóban forgó beszédben a válasz? Igy szól a válasz: Bekövetkezett a magyar nemzet átka: a tetszetős jelszavakkal szemben a gyávaság. Amint egyszer valaki odadobta ezt a jelszót és nőtt azoknak a száma, akik talán jobb meggyőződésük ellenére vagy talán bizonyos könnyűvérűséggel megalkudva meggyőződésükkel, lecsusztak a lejtőn azokhoz, akik játszottak ezzel a veszélyes, mondhatnám Magyarországra nézve tűzveszélyes irányzattal. És erre nézve nem tagadom, hogy a mai nap hozta meg nekem a legkevesebb tapasztalatot: azt t. i., hogy a jelenlegi miniszterelnök ur is programbeszédében ezen szerencsétlen jelszónak szolgálatába állott. (Mozgás a bal- és szélsőbaloldalon. Felkiáltások: Ez az összhang!)

Azt hiszem nyilvánvaló, hogy úgy a fentebb általam érintett részeiben e nagy beszédnek mint a most felolvasott részben a leghatározottabban konzervatív irány nyilatkozik meg és ma már ez a konzervatív irányzat vörös fonálként húzódik végig úgy a legmagasabb trónbeszédben, mint a többség által arra nézve előterjesztett választási javaslatban. (Ugy van! a szélsőbaloldalon.) Mert nézetem szerint nem az a konzervatív politika, amely minden szabadabb mozgást, minden haladást, fejlődést megakaszt, amely igazi névén nem konzervativizmus, hanem reakció, hanem igenis konzervatív politika az, amely a régi alapvető, oszlopos, megrögzött, megkövesült elvek és intézmények fentartása érdekében hajlandó a fejlődő élet elengedhetetlen követelményeinek még engedményeket is tenni azért, hogy uralmát tovább is fentarthassa és életbevágó érdekeit biztosíthassa. (Ugy van! Taps a bal- és szélsőbaloldalon)

A 67-es politika.

Az én szerény felfogásom szerint ez a mai 67-es politika, amelyet önök követnek,

t. kormánypárt, konzervatív minden téren, nemcsak a közjogi kérdésekben, de a közgazdasági, kulturális és szociális kérdésekben is egyaránt. És ezzel szemben az igazi tiszta és határozott 48-as politikai irány áll, amely az én felfogásom szerint mint demokratikus és radikális irány, kell, hogy legyen. Ugy van! Taps a bal- és a szélsőbaloldalon. (Mozgás a jobboldalon.) Demokratikusnak és radikálisnak kell lenni minden irányban, nemcsak közjogi téren, de közgazdasági kulturális, és szociális téren is.

Abrahám Dezső: És igazán liberális is!

Tüdös János: A közigazgatási kérdésben perhorreszkálja ez a radikális irányzat azt a lekötöttséget és bénaságot, amellyel bennünket az a gazdasági egység, amellyel Ausztriával szemben Magyarország áll, teljesen lenyűgöz. Azért küzdünk mi a teljes gazdasági felszabadulásért és önállóságért és meg vagyok róla győződve, hogy ha ezt kivívhatjuk, akkor, de csak akkor fogunk mindenik fél méltányos igényeit teljesen kielégítő, tehát igazán becsületes gazdasági szerződést kötni Ausztriával és akkor ilyent meg is fogunk kötni.

Kulturális téren ez a radikális irányzat követeli az én szerény véleményem szerint legfőbb követelményként az általános népoktatást és a népnevelésnek államosságát (Helyeslés a szélsőbaloldalon. Helyeslés a jobboldalon.) és minden felekezeti befolyás és irányzat alól való felszabadítását. (Helyeslés a szélsőbaloldalon.)

Farkas Pál: Helyes!

Társadalmi egyenlőség.

Tüdös János: Szociális és nagy társadalmi kérdéseknek terén követeli ez a radikális irányzat a gyengébbek védelmét és támogatását és az erősnek megakadályozását abban, hogy a gyengét kizsákmányolja és elnyomja (Helyeslés), szóval követeli nemcsak a jogi, hanem a teljes társadalmi egyenlőséget. (Általános helyeslés.)

Általános és egyenlő választói jogot.

Ezeket azonban csakis társadalmi életünknek és az összes közállapotainknak gyökeres átalakulása, reformálása és teljes regenerálása által érhetjük el és méltóztatásuk megengedni azt az őszinte szót részemről, hogy ez a parlament erre a nagy munkára, amely parlamentnek légkörébe — például a nagyváradi kerület érdemes képviselőjének — bátor és szabad beszéde nyemán csak most kezd egy kis igazi tavaszi, friss, üde, éles márciusi szellő beáramlani, ez a parlament erre képtelen. Erre a nagy munkára csakis az az erős népparlament hivatott és lesz képes, mely az általános és egyenlő választójog alapján, községenként és titkosan gyakorolt szavazás útján öl össze. (Helyeslés a szélső baloldalon.) És hogy ez a parlament minél előbb összeüljön, ez az én legfőbb óhajom. (Eljenzés és taps a szélső baloldalon. A szónokot számosan üdvözlöik.)

Ritka alkalom!

Leltározás előtt állván,
óriási OHINAEZÜST rak-
tárunk csökkentésére az
összes dísz- és használati
tárgyakat saját beszerzési
árunkon bocsájtjuk nb.
: vevőink rendelkezésére :

Löfkovits Arthur és Társa
ékszerészek.

VIHAR

a képviselőházban

Hetedik napja folyik már a felirati vita és a feliratkozott szónokok száma még mindig elég tekintélyes. A folyosókon semmi esemény, csak éppen a mai ülés szónokát, a fiatal Huszár Károlyt, aki a toll harcossai közül került a Házbába, ugratják, amikor szűzbeszédére készül.

Berzeviczy Albert elnök negyed 11 órákor megnyitja az ülést.

Bejelentések és előterjesztések.

Elnök jelenti, hogy két bírálóbizottság megalakult. A második bírálóbizottság elnöke Bornemissza Lajos, jegyzője Eressey Peter, a kilencedik bírálóbizottság elnöke Várady Gyula, jegyzője gróf Bethlen Pal lett. Miután az igazoló állandó bizottság még mindig nem alakult meg, felhatalmazást kér, hogy a házszabályok értelmében összehívassa a bizottságot. (Helyeslés.)

Zichy János gróf kultuszminiszter több jelentést terjeszt be, amelyeknek a pénzügyi bizottsághoz való utasítását kéri.

Rosenberg Gyula a közgazdasági bizottság részéről nyújtja be a jelentést a népszámlálásról szóló törvényjavaslat tárgyában.

A felirati vita.

Huszár Károly, a fiatal néppárti honatya, az első szónok. A koalíció, illetőleg a magyar nemzeti aspirációk letörésének okairól beszél bevezetésül, majd a mostani választások lefolyásának ismertetésével bizonyítja, hogy ez a kormány egyáltalán nem mutat hajlandóságot arra, hogy a letört nemzeti aspirációk bántó utóizétől megszabadítsa az országot. Visszaélések még sohasem tomboltak úgy választáson, mint a mostani többség hódító hadjáratán. Mert valóságos hadjárat volt ez a választási kampány. A hatvanhetes kiegyezést diszkreditálja a közvélemény ilyen irányú preparálása. Mert éppen azok járaták le a törvényt és a tekintélyt, akiknek éppen őrizni kellene azokat. Régi igazság, hogy demoralizált tömeg gyenge támasza a trónnak. Ahol a hatalom nem a közérkölesiség forrásából meríti erejét, ott a dinasztia sorsa is bizonytalanná válik. A többség tagjainak meg kellene fűrdönnök a nemzeti érzés tisztító tüzeiben. Minden nap. A szabadelvűséget tüzték ki vezéresillagul, sajnos, csak a választások után. Rátér a szabadelvű párt kulturpolitikájára és részleteiben beszél az inproduktív egyházpolitikai harcról.

Elesen kritizálja a négy évtizedes korszak szociális irányu tevékenységét, amelynek terén ugyszólván semmi hasznosat sem tettek. Ezután a választási visszaélésekről beszél.

Rudnay Alajos (privigyei képviselő, plébános): Majd beszélünk a maguk kor-topolitikájáról! Majd mi leplezzük le magukat!

Huszár Károly: Önnek van a legkevesebb joga visszaélésekről beszélni! Ön bitorolt és megvásárolt mandátummal ül itt! (Zaj.)

Elnök megint Huszárt.

Huszár Károly: Judáspénz és alkohol hozta össze a többséget. Részletesen foglalkozik a belügyi kérdésekkel s felhozta az összes sérelmeket. Kimutatja, hogy a szabadelvű rendszer az egész vonalon súlyos mulasztásokat követett el.

Szmrecsányi György: Kérem a Ház tanácskozási képességének megállapítását.

Elnök: A tanácskozási képesség megvan, tessék folytatni.

Huszár Károly: A gyülekezési jog terén tapasztalható visszaélésekről beszél. A társadalmi békét csak az általános választói jog hozhatja meg. Nagy alapaossággal kritizálja a mostani választási rendszert s követeli az aránytalanságok megszüntetésével az általános, egyenlő és titkos szavazati jogot, amely községenként lenne gyakorlandó. Kívánja, hogy a választások alatt tiltsanak el minden italmérést. (Helyeslés.) Ettől a

parlamenttől nem várja a szociális törekvések megvalósítását. A néppárt feliratát fogadja el. (Helyeslés balról.)

Rudnay Alajos személyes megtámadtatás címen is kér szót, bár érdemben is szól a javaslatához. Huszár Károlyt a privigei mandátum bitorlójának nevezte.

Huszár Károly: Az is!

Szmezsányi György: Igazat mondott! (Óriási zaj. Ellentmondások a jobb oldalon).

Elnök (hosszasan cseppet): Csendet kérek!

Rudnay Alajos: Mandátumomat megtámadták. Amíg az illetékes bíróság ítéletet nem mond, legalább is izléstelenség, ezt a kérdést itt kiéleznem. Egyben hangsúlyozza, hogy a néppárt, amely legjobban kiabál a választási visszaélések miatt, a legnagyobb visszaéléseket követte el. Elmond egy esetet. Egy falubeli, aki évek óta 6 hozzá járt gyónni, az idén megjelent a plébánián és a káplánt kereste.

— Mit akarsz fiam? kérdeztem.

— Gyónni — mondta csendesen.

— Hát miért keresed a káplánt, hisz mind g nálam szoktál gyónni!

És reszketve vallotta meg, hogy a néppártiak azt mondták neki, hogy az én feloldásom érvénytelen.

Zboray Miklós: Egy szó sem igaz.

Haller István: Rágalmazza a hívőket.

Rudnay Alajos: Betudom bizonyítani. Tíz esetet tudnék említeni, amikor a néppárt terrorizált a legbrutabb módon, visszaélve a hívők vallásosságával.

Haller István: Tíz éve folyton ezt mondják. (Óriási zaj.)

Elnök (cseppet): Haller képviselő urat rendre intem. (Nagy zaj.)

Rudnay Alajos: Ami pedig Huszár beszédének a szabadelvűsögre vonatkozó megjegyzését illeti, hangoztatja, hogy az a párt, amelynek tagja, nemcsak takarozik a szabadelvűség köpönyegével, hanem követi is egy szabadelvűség irányító elveit. Sajnálattal konstatálja, hogy a vita során a katolikus autonomia kérdéséről senki sem szólt.

Lovász Márton: Benne van a feliratban.

Rudnay Alajos szól ezután a közigazgatás reformálásáról, amelyet csak a választójoggal karöltve lehet megcsinálni.

Az elnök 10 perc szünetet ad.

Szünet után az elnöki széklet Návay Lajos foglalja el.

Abraham Dezső: Kluen-Hédervárnak egy korábban mondott beszédével polemizál. A munkapárt alakításának előzményeivel foglalkozik. Várady Zsigmond beszédéből részleteket ragad ki annak bizonyítására, hogy a munkapárt csak a császári akarat végrehajtására alakult. Nincs komoly programja. Csejti, hogy a munkapárt a Deák-pártnak leszámazottja. Kritizálja a trónbeszédet és a felirati javaslatot, mert abból hiányzik minden, ami a nemzet szociális, gazdasági, kulturális fejlődését biztosítaná, azt el nem fogadja. A Justh-párt feliratához csatlakozik.

Lovász Márton: Az ország boldogulását csak úgy lehet biztosítani, ha a választói reformot megvalósítják. Justh felirati javaslatához csatlakozik.

Ezzel az ülés végett ért.

SZINHÁZ.

* **Ujabb szerződtetések.** Zilahy Gyula igazgató a színtársulat karszemélyzetét szaporítani akarta s több kardalossal sikerült végleges megállapodásra jutnia. Így október hó 1-étől szerződtette Károlyi K. Annuskát, Hadai Erzsikét, Veszprémi Annát, Galambos Imrét, Vadnai Andort és Koltai Lajost.

* **Iványi Antal korcsmáros.** Iványi Antal a Magyar Színház volt tagja és a debreceni színház volt sieder színésze Szegeden megvette az Alföldi szállót és átala-

kitotta halász csárdának. Iványi mig Debrecenben volt, azt sem tudta, hogy ossza szét gázsiját a hitelezőknek s most — most boldog birtokosa egy halászesárdának.

A kiváló bőr- és lithiumos gyógyforrás

SALVATOR

vese- és hólyagbajoknál, köszvénynél, cukorbetegségnek, vörhenynek és hurutos bántalmaknál kitűnő hatású.

Természetes vasmentes savanyuvíz.

Kapható ásványvízkereskedésekben és gyógyszerárakban.

SCHULTES ÁGOST Selye-Lipózi Salvator-forrás-vállalat, Budapest, Rudolfsrak. 2.

NYILATKOZNAK

az egyházfők

a borromeus encyklikáról.

Eröss dr és

Degenfeld gr.

véleménye.

— július 15.

Az egész protestáns világban nagy felháborodást keltett első perere az a hír, mely tudatta, hogy dr Várossy Gyula kalocsai érsek kihirdette a protestánsok elleni gyűlölet szító pápai encyklikát.

Az érsek cselekedete azonban nem volt oly roszhiszemű, mint ahogyan a következmények bizonyították. És ha olvassuk a tiszántúli ref. egyházkerület két fejének Eröss Lajos dr püspöknek és gróf Degenfeld Józsefnek nyilatkozatait, teljesen nyugodtak lehetünk afelől, hogy az ellenünk irányuló dekrétum mit sem ártott nekünk.

Dr Eröss Lajos püspök egy hirlapiró előtt a következő nyilatkozatot tette:

— Én a magam részéről — őszintén megvallom — az egész incidensnek semmi nagyobb jelentőséget nem tulajdonítok, s nem látok komolyabb okot arra, hogy a miniszterelnök által tett kijelentés után a dolog végbefejezését ideges izgatottsággal várják. A katolikus sajtó, sőt maga dr Várossy Gyula ur a teljes komolysággal jelenti ki, hogy az encyklika június 9-én jelent meg az „acta sedis apostolicae”-ben, s csak két nap múlva, vagyis június 11-én történt meg Németországon az ellen a legelső tiltakozás. Világos ebből, hogy a kalocsai érsek részéről a szántszándékos sérteni akará és provokálás ki van zárva, s nekünk a mentséget — melynek őszinteségében kételkedni nem szabad — már csak a felekezeti béke, s jól felfogott magyar nemzeti szempontból is el kell fogadnunk. Mindenki tudja felőlem, hogy erős református vagyok, s ott, ahol érdekeinkről, s igazán fontos elvi kérdésekről van szó; nem szoktam soha meghátrálni; de elvem is az, hogy nekünk magyaroknak bizonyos erkölcsi és hazafias kohézióra kell törekednünk, s óvakodnunk kell attól, — ma inkább, mint valaha — hogy a felekezeti békét komoly ok nélkül gyöngédtelenül érintsük. Mert ha verebke is ágyukkal lövöldözünk, mivel védekezünk majd, ha a szükség kényszerít az oroszlanok ellen! Várossy Gyula békét hirdet, — nyílt bizonyosságot tesz arról, hogy szántszándékkal sérteni a protestánsokat nem akarta, — ezzel elégedünk meg, természetesen azon feltétel alatt, hogy a többi kath. egyházmelegében az encyklika kihirdettni nem fog.

Gróf Degenfeld József főgondnok az encyklikáról a következőképp nyilatkozott:

— Véleményem szerint az egész dologgal nem érdemes komolyan foglalkozni, mert az, anélkül a pápa az encyklikában mond a protestánsokról, kézenfekvő dolog. Közismert tény, hogy a katolikus egyház nem igen rokonszenvezik velünk s ez természetes is. Ami tehát azt illeti, hogy a pápai irás sértegetéseivel komolyan foglalkozunk, valóban felesleges és haszontalan dolog volna. Az encyklikának minket érdeklő része nem bir gyakorlati értékkel, mint teszem a Ne temere kezdetű pápai hullá. Itt már kellett a protestáns egyházaknak tömörülni, mert ez életbevágó, fontos ügy volt; de ez a legujabb encyklika legfeljebb arra jó, hogy megmosolyogjuk. Ezért nem is tartom szükségesnek, hogy az egyházkerület ez ügyben bárminő lépést is tegyen.

Lehetséges azonban, hogy szóba fog kerülni, bár mire az egyházkerület közgyűlést tart, — novemberben lesz — addig elfogják felejtetni, hogy a pápa ellenszenvének kifejezést adott a Borromeus encyklikában.

Nagyságos asszony és suszterlegény.

Kutyakorbács — lábszifj.

Nagyon furcsa szerelmi regényről beszélnek most itt a Hajduságban. Előre megmondjuk, még csak a község nevét sem áruljuk el, de talán ez nem is szükséges, mert ugyis megyeszerte sutognak már erről a pikáns történetről, amelynek szereplője egy szépséges, feketeszemű elkelő hölgy. — A nagyságos asszony férje pedig igen ismert férfi, és megyei ur társaságok tagja és közéleti nagyság. A szerelmi história többi szereplői jelentéktelen, egyszerű emberek. Sőt...

A dolog ott kezdődik, hogy abban a bizonyos unalmas kis falucskában lakik egy cipésmester. Van ennek egy leánya. De van — illetve már csak volt — egy legénye is. A leány igen kedves is, jó is, szép is, mint amilyen egy falusi cipésmester leánya szokott lenni. A legény más volt, mint a falusi cipészlegény általában; kalandokra teremt volt a fickó. Legelőször is a mester leánya bolondult utána. A fiu még járatlan volt; mindjárt el is jegyezte a leányt. Hiába lett ám vőlegény, a nő, a mindig szerelmes nő nem hagyták nyugton.

És többek között a legényt megszerette a nagyságos asszony is, aki fiatal, szerelmes természetű, feketeszemű, akinek férje közismert nagybirtokos és aki unatkozott nagyon. Nem illik a szót szaporítani; a nagyságos asszonyt a legényt ugyan nem jegyezte el, de azért nem adott neki kosarat...

A nő ám mindent megsejtenek s így a kis menyasszony is észrevette, hogy hűtlen lett a vőlegénye. Megmondta ezt az öreg mesternek is. Az öreg elhatározta, hogy végére jár a dolognak. Egy este be is surrant a legény szobájába, amikor az már aludt. Gyorsan kikutatta jövendőbeli veje zsebeit. Leveleket talált.

Nagy volt a meglepetése a mesternek, de a leányának is, mikor látták, hogy a leveleket a nagyságos asszony, a falu birtokos urának felesége írta. A maga tulajdon gyöngy betűvel, illatos papíron.

Ilyenek voltak a kis levélkékben:

Gyere hozzám pofikám! Ma este jöjj, nincs itthon az uram. Siess kutyusom. Ne félj semmit alszik a vén medve.

A mester szaladt a levelekkel a földesurhoz. Vitte a leányát is. Hogy a nagyságos

asszony férje miként kapott vértolulást, hogyan kapkodott levegő után, azt itt le sem írjuk.

Első haragjában elhatározta a férj, hogy csuffá teszi a csábitót. Inasával felhívatta a legényt a kastélyba. A mesternél véletlenül volt a lábszija. A férj kutyakorbácsot vett magához. És a szinszerűséghez is van érzéke a férjnek, mert a dolgot úgy rendezte, hogy amidőn egyik felől belépett a szobába a suszterlegény, másfelől éppen akkor jött a nagyságos asszony.

— Intézzük el a dolgot! — kiáltott a férj.

— Intézzük el! — ordított a cipész mester.

És mindketten alaposan dolgozni kezdtek lábszijaival, kutyakorbácsal, ki-ki a maga mesterségét folytatva. Percekig tartott ez a csinos jelenet.

A mester aztán a legényt elbocsátotta, a férj pedig — majdnem bizonyos — válópört indít.

Gasparik Adám

órák és ékszerész

DEBRECZEN, Hunyadi-utca.

Mindennemű javítások a legolcsóbb árban, jótállás o mellett eszközöltetnek o

UJDONSÁGOK.

— **Vasárnapi istentiszteletek.** Vasárnap a református templomokban a következő lelkészek végzik az istentiszteletet: A Nagytemplomban Torma Béla s. lelkész, Kistemplomban 9 órakor Szele Miklós s. lelkész, 11 órakor Molnár Ferenc s. lelkész, Kossuth-utcai templomban Boér Károly s. lelkész, Ispálytemplomban Uray Sándor lelkész, Csapókerthi imaházban Kovács János lelkész, Homokkerthi imaházban Bereczky József szénior.

— **Katonai áthelyezések.** A hivatalos lap közlése szerint s honvédelmi miniszter Schlésinger Sámuel 7. huszárezredbeli állatorvost a székesfehérvári mentelephez, Friedrich Miklós állatorvost a 6. tüzérezredtől a debreceni 7. huszárezredhez, Schaffner Jakabot a debreceni mentelephez és Schöffner Valentint a debreceni menteleptől a 6. tüzérezredhez helyezte át.

— **Repülés holdvilágnál.** Heim aviatikus tegnap nagyszámu közönség jelenlétében egy óra 9 percig tartó repülést végzett Görzben és holdvilágnál este 9 óra 15 perckor szállott le.

— **Hol nyaralnak a debreceniek?** *Tátrafüreden:* ifj. Schwarz Vilmos bankigazgató és neje, Kohn Lipótné és leánya, özv. Buday Józsefné, Braun Adolf ékszerész, Egry Ferenc és neje, Simonffy Antal magánzó, Lederer Ferenc földbirtokos. *Bikszádon:* dr. Hutiray József orvos és neje, Nagy János gazdálkodó és neje, dr. Nagy Jenő ügyvéd, Nagy Sándor máv. mérnök, dr. Weisz Béla ügyvédjelölt.

— **A kosarasnő.** Nyiregyházáról jelentik: Az itteni rendőrség ma letartóztatta Gulyás Zsuzsanna kerítőnőt, akire rábizonyult, hogy évek óta üzi a leánykereskedést. A csendőrség abban a percben fogta el, amikor 10 fiatal leányt akart vasútra ültetni, hogy azokat külföldre szállítsa.

— **Állat az emberben.** Hajduböszörményből jelentik: Szolnoki Imre hajduböszörményi lakos mialatt felesége távol volt, erő-

szakos merényletet követett el négy éves mostoha-leányán. A törvényszéki orvos konstátálta a kis leány súlyos belső sérüléseit. Szolnokit letartóztatták és megindították ellene az eljárását.

— **Haragosok küzdelme.** Gerendory János és Kovács József egyéki 19 éves suhancok régebb időtől haragudtak egymásra valami miatt. A múlt hét közepén a legények a falu határában találkoztak egymással. Mindkettő kihuzta bicskáját s párbajra mentek egymással. Gerendory lett az erősebb, mert Kovácsot vállán és mellén súlyosan megsebesítette. A csendőrség ma tette át az iratokat az ügyészséghez, amely súlyos testi sértés büntette miatt megindította az eljárást a bicskázó legény ellen.

— **A balassagyarmati tragédia.** Balassagyarmatról írják: Dr Szőke Jenő ügyvéd szabadlábra helyezését tízezer koronát ajánlott föl a védője, dr Feledi. A hangulat a bíróságon az, hogy Szőkét ez összeg ellenében szabadlábra helyezik. Szőkésétől nem tartanak különben sem, mert olyan jellemnek ismerik mindenfelé, hogy az igazságszolgáltatás elől nem futamodik meg.

— **Meggyilkolt levelhordó.** Nyiregyházáról jelentik: Ismeretlen tettesek meggyilkolták az éjjel Szilágyi András nyirbátori levelhordót és holttestét a vasúti vágányokra tették. Ma reggel a Nyirbátor felé haladó vonat gépésze észrevette a holttestet, megállította a vonatot és az állomásra vitte Szilágyi holttestét. A hatósági vizsgálat kiderítette, hogy a levelhordót előbb teljesen kifosztották, azután ölték meg. A tetteseket nyomozzák.

— **A repülőversenyek deficitje.** Ma már nem titok többé, hogy a nemzetközi repülőversenyekre ráfizettek körülbelül egy millió koronát. Ennek egy részét az Aero-klub lesz kénytelen pótolni. A repülőversenyek alkalmával talán a legfeltűnőbb volt egy újszerű reklám, amelyet a Tolnai Világlapja alkalmazott. Ugyanis 100 egyenruhás ember volt felállítva, akikre 20 biciklis ellenőr vigyázott. Ezek az egész repülőverseny ideje alatt minden egyes látogónak ingyen adtak egy 24 oldalra terjedő külön kiadású Tolnai Világlapját, amelyet egy-negyed millió példányban osztottak szét. Ez az elevenen szerkesztett képesújság olyan rekordot ért el hazánkban, amelyet Európában képeslap még nem ért el. A Tolnai Világlapja ma már fogalomná vált és most már nem azon esodálkozunk, hogy mindeütt ott látjuk, hanem azon, ha valahol nem látjuk.

— **Vesztett kutya Mikepércsen.** Horváth Sándor mikepércsi gazdaember kutyája megharapta Gellért Mihálynét. Az orvosi vizsgálat megállapította, hogy a kutya veszett volt. Gellért Mihálynét felszállították a Pasteur-intézetbe.

— **A budapesti tőzsde esti zárata.** A budapesti tőzsde esti zárataról budapesti tudósítónk jelentése a következő: Buzakinálat és vételkedv mérsékelt. Szilárd irányzat mellett 16,000 métermázsra került forgalomba 10—15 fillérral drágább áron. Egyéb gabonaneműek szilárdak. Idő: derült. A gabonaárak következők: Buza októberre 9.50, áprilisra 9.70. Rozs októberre 7.14. Zab októberre 7.20. Tengeri júliusra 5.54, augusztusra 5.54, új tengeri májusra 5.54. Repce augusztusra 12.14.

— **Téli kert egy gözösön.** Új téli kertet rendeztek be a Hamburg-Amerika Linie „Kaiserin Auguste Victória” nevű gözös legmagasabb fedélzetén. Hogy a kert a közönségnek könnyebben hozzáférhetővé tegyék, a hajó fölépésőjét és felvonóját két emelettel egészen a legmagasabb fedélzetig meghosszabbították; a felvonó im-

már az óriási hajó nem kevesebb, mint hetedik emeletére vezet. A kert kies csarnokot képez, melynek üde, kellemes levegőjében az utasok étkezés után gyönyörrel hallgatják a művészekből álló kis zenekar diszkrét előadását és kutak esobogása, meg pacsirták dala mellett szivarozhatnak és egy pohár teát vagy kávét ihatnak.

— **Az Arany Bika Mulatóban** ma este teljesen új műsor kerül bemutatásra. Az igazgatóság a következő elsőrangú varieté-erőket szerződtette: Great and Good ausztráliai excentrikusok, Albach komikus, The 6 Leightons angol ének- és táncsoport, Pásztor Ferike szubrette primadonna, Marte nemzetközi excentriqus, The 4 Charles jongleur átváltozó jelenet, Hajós Mariska énekesnő, Les Bethenes tánc-duett, Kamma Grubbe dán szubrette, Décsy Etta magyar táncosnő. — A bemutató előadás este 9 órakor kezdődik.

— **Leesett az állványról.** A vasúti állomáson levő postahivatalnál építkezések folynak. A magas állványokon dolgozó munkások között volt Tóth Elek is, aki ma délelben megesu zott az állványon s lezuhant. Esés közben súlyos sérüléseket szenvedett. Sebeit a mentők kötötték be s lakására szállították, ahol most esaládja ápolja.

— **Új találmány!** Cséplésre kiválóan alkalmas az új szabadalmazott **Bárán-féle zsákbekötő készülék.** Kezelése gyors. Magától való kinyitása teljesen kizárva. Ara — mivel évtizedekig eltart, sokkal olcsóbb mint a zsinégé. A zsákot megkíméli a késsel való kivágástól. Kapható minden vasüzletben és gyárunkban **Első Magyar szabadalmazott Zsák-bekötő-készülék-Gyár** R. T. Debrecen, Piac-u. 66.

— **Tűz a Piac-utcán.** Tegnap délelben komoly veszedelem fenyegette a Piac-utca 32. számú ház lakóit. Vámos József szabó cselédje Varga Juliánna nagyobb mennyiségű lakkot főzött, miközben a kezében levő üveg felrobbant. A tűz a helyiségben gyorsan terjedt, szerencsére azonban idejekorán megérkeztek a tűzoltók s a tüzvésznek elejét vették.

— **A Női Kalap Szalon** Kossuth-utca 6-ik szám alól a 8-ik számú ház, a Kölesön Segélyző új palotájának első emeletére költözik át f. év augusztus 1-én; miért is, ott a készleten lévő kalapok leszállított árban szerezhetőek be.

— **Hogy a thomassalakiszt a legjobb foszforsavas műtrágya,** az bizonyítja azon körülmény, hogy hazánk legnagyobb uradalmi csakis csehországi thomassalakisztal trágyáznak és mindenütt a legjobb eredményről számolnak be.

Dr. Benedek [Gottlieb] Marton

ügyvédi irodáját

Debreczenben, József kir. herceg-utca 17. szám alatt

megnyitotta.

TÁVIRATOK.

A többes mandátumok.

Budapest, július 15. A munkapárt intéző bizottsága ma véglegesen döntött a többes mandátumok ügyében. Székely Ferenc Szombathely képviselője lesz. Marosvásárhelyen Székely Aladár a miniszter ügyész fia lesz a munkapárti jelöltje. A Kossuth-párt Fenyvessy Somát lépteti föl. Gróf Serey Béla Besztercebányát tartja meg. Miskolcra a munkapárt jelöltje Görgey István, a Kossuth-párt jelöltje Kubik Béla, demokrata programmal Leitner Adolf lép föl, — Láng Lajos Debrecenért tartja meg, Versecen a munkapárt jelöltje nem Láng Mihály, hanem Molnár Viktor lesz, akít ha megválasztanak képviselőnek ő lesz a kultuszminiszterium politikai államtitkárja. Hieronymi Károly Pozsonyot tartja meg, Iglón Műnich Kálmán a munkapárt jelöltje, a Kossuth-párté Máriaassy Tibor, Ugrán munkapárti programmal Nagy Bölönyi József lép föl. Zichy János az egri, mandátum birtokosa marad, Szabadbárándon Zichy Aladár gróf lesz a munkapárt jelöltje Pécsen Náray Szabó Lajos lép föl. Zsilinszky Mihály Szarvast tartja meg. Liptószentmiklóson Karácsonyi Lajos munkapárti lép föl.

A román király Ischlben.

Budapest, július 15. Károly román király Ferdiánd trónörökösrel augusztus 20-án Ischlbe megy a királyt üdvözölni 80-ik születésnapja alkalmából.

A takarékkönyv.

Szabadka, július 15. Az egyik takarékpénztárban ma egy fiatal jól öltözött ember állított be s egy 8000 koronáról szóló takarékpénztári betétkönyvet mutatott be kifizetés végett. A könyv gyanús volt s ezért telefonáltak a rendőrségre és letartóztatták a bemutatót, aki a budapesti Helvécia kávéház főpincére volt. A kihallgatás során elmondta, hogy Budapesten a kávéházban mulatott Zentai László és Sochár Elek a szabadkai fogház felügyelő fia s ők fizetésükre adták át neki a könyvét. Kiderült, hogy Sochár és Zentai hamisították a betétkönyvet s többet helyeztek már el így mulatás közben.

A „DEBRECZEN”

szerkesztősége és kiadóhivatala

Degenfeld-tér 2.sz.

OLCSÓ IRÓGÉPEK I

Minden rendszerűek, kitűnő állapotban, jótállással adatnak el.

„MERCUR”

összes rendszerű írógépek műszaki vállalat cégnél. Speciális javító műhely!

ADLER

elsőrangú gyártmány, teljesen látható írású és legnagyobb átütő képességű

IRÓGÉP

kizárólagos képviselő: Debreczen és Hajdumegyer.

Kellékek

valamennyi rendszerű író, és sokszorosító gépekhez!

COPYING OFFYCE! gépiró, másoló és sokszorosító iroda. Telefon 5-40.

Debreczen Arany János-u. 2.

Bejárat a II-ik kapun.

REGÉNY

A régi jó világból.

(Folytatás)

Leánya is jutott eszébe, aki szépségre messze földön ritkítja párját. Kihez fogja majd azt férjhez adni? Jól tudja ugyan, hogy Pozsár József fia reá vetette a szemét: de ezt csak neveti. Nem annak a paraszt fiúnak nevelte és csak azért nézte el addig a dolgot hallgatással, mert Pozsár József köztiszteletben álló gazda és mert tudja, hogy a leánya is csak incselkedik a legénnyel; incselkedik, de nem szereti. Különb kéréket utasított már el, nemhogy ez tetszenék neki. Majd az urak közül keres ő férjet számára! Hisz az uradalmi kasznár mind a tíz ujját megnyalná örömeiben, ha neki odaadná. De még annál is nagyobb ural tud ő majd atyafiságra lépni.

És Kupec Mihály épen a megye nemes nemzetségei között tartá szemléletét, midőn a falu végén, a téglavető mellett e szavakat kiáltották hozzá:

— Bizony nem ártana, ha kissé jobban nógatná azt a Tündért.

— Mi gondod reá Sulykó? — viszonzá Mihály, ki a sötétben ugyan nem láthatta ugyan a szólónak arcát, de selypítő beszédéből az öreg Sulykó cigányra ismert, aki nappal a téglavetőben dolgozván, az éjszakát is ott szokta tölteni.

— Van biz reá gondom, még pedig nagy, mert kis purdimnak májat szeretnék haza vinni, — viszonzá Sulykó cigányos dévajkodással.

— Majd adok én neked májat, vén tyukpusztító, hogy az itéletnapig beéred! — viszonzá Kupec, tréfára kerítvén a beszédet, hogy jobban rejtse el bosszankodását; mert azt hitte, hogy hajtani mérsárosinas eveire célozgat.

— Ki is telik a gazdag Sztupa Mihály uramtól, ha minden marhája úgy jár, mint a pettyes üsző, — viszonzá a cigány nevetve.

— És mi történt azzal? — tudakolá most Mihály figyelmesebben.

— Hát délután az uraság lucernájába szabadult és most cigányszékbe áhitozik.

Erre aztán Kupec Mihály félbeszakítva párbeszédét csakugyan nógatni kezdé lovát. Azok a me-szejárá gondolatok pedig egyszerre úgy elszálltak a fejből, mintha csak soha ott se lettek volna.

A haragos indulat, melyet az előbb erővel visszaszorított, annál nagyobb erővel térdult most fel lelkében.

(Folyt. köv.)

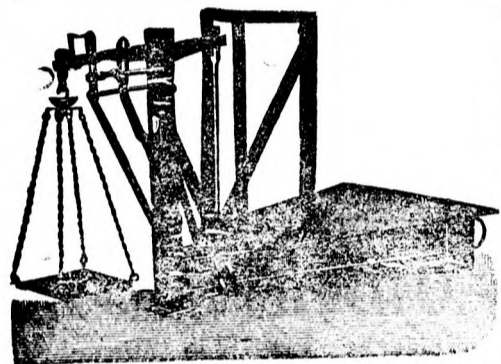
Igazi uriember

igyekszik minél kifogástalanabban öltözködni, az élelmes szabómester és ruhakereskedő pedig igyekezzék hirt adni magáról, hogy rátaláljon, aki keresi. Aki jó szabót vagy jó megrendelőt keres, hirdessen a **DEBRECEN** hirdetései között s áldani fogja azt a napot, amelyen ezt a jó tanácsot megfogadta.

Schember C. és Fiai

os. és kir. udvari hídmérleg- és gépgyár
Budapest, VI., Váci-körut 59.

Ajánlja legjobb minőségű
egyensúly-, tizedes-, tolósúly sít.
rendszerű és mindenféle
gazdasági mérlegeit.

Kimerítő árjegyzékkel készséggel szolgál

MOLL-FELE SEIDLITZ-POROK

Csak akkor valódiak ha mindegyik doboz Moll A. védjegyét és aláírását tünteti fel.

A Moll A.-féle Seidlitz-porok tartós győzeletere a legmakacsabb gyomor- és altest-bántalmak, gyomorhív, rögzött székrekedés, májbanalom, vertolulás, aranyér és a legkülönbözőbb női betegségek ellen, e jeles háziszernék évtizedek óta mindig nagyobb elterjedést szerzett.

Ára egy lepecsételt doboznak 2 korona. Hamisítások törvényileg fenyegetnek.

MOLL-FELE SÓS-BORSZESZ

Csak akkor valódi,

ha mindegyik üveg Moll A. védjegyét tünteti fel és a Moll-fele sós-borszesz nevezetesen, mint fájdalom-össillapító bedörzslés-szer kőszvény, csusz és a meghűlés egyéb következményeinél legismertesebb népszerű.

Egy önzott eredeti üveg ára 2 korona.

Moll-féle gyermek-szappan.

Legfinomabb, egészen új módszer szerint készített gyermek- és női szappan, a bőr gyökeres gondozására és ápolására úgy gyermekek, mint felnőttek számára.

Egy darab ára 40 fill. Öt darabé 1 kor. 80 fill.

Minden darab gyermek szappan Moll A.-féle védjeggyel van ellátva.

Fő-szétküldés:

MOLL A. gyógyszerész,

os. os kir. udv. szall. által Bécs, I. Tuchlauben 9 Vidéki megrendelések naponta pósta-utánvét mellett teljesítenek. A raktárakban tesék határozottan Moll A. aláírásával és védjeggyel ellátott készítményeket kérni.

Nyári alkalmi vásár

Kretonok
elsőrendű minőség **most 31 kr.**

Selyemfényű ruhavászon,
minden színen **most 39 kr.**

Valódi francia Delin
a legjobb minőség **most 57 kr.**

Ibolya nyersselyem
ruhákra és bluzokra **most 110 kr.**

Csipke szövetek
tüll és guipure minőségben **most 65 kr.**

Madeira batisztok
gyönyörű szép mintákban **most 55 krtól**

Ujdonságok igen nagy és izlées választékban.

Bosznay J. és Társa

divatruházában
DEBRECZEN, Kossuth-u. 5.

Ne pazaroljon

sok időt, ha olcsón és jól akar vásárolni valamit. A helyett, hogy kereséssel töltené idejét, hirdessen a „DEBRECEN“ apróhirdetési között és özőnével kapja a legjobb ajánlatokat.

HIRDETÉSEK

fölvételnek a kiadóhivatalban, gr.
Dégenfeld-tér 2. szám alatt.

Speczialista

és halhólyag óvszer-különlegességekben.

Valódi francia és amerikai gyárt-
mány, eredeti csomagolásban

Orvosilag ajánlva! Feltétlen biztos!

Óvakodjunk silány utánzatoktól!
Árak tucatonként 2 - 16 kor.

UJI „AUTO VAGINAL SPRAY“ UJI
a legmodernebb és legkényelmesebb női óv-
különlegesség. Ára 15 kor. — Szétküldés titoktartás
mellett.

Kérje ingyen és bérmentve 3000-nél több ábrával
ellátott legújabb képes árjegyzékemet

KELETI J. orvos-sebészeti
műszer- és
gummlárú gyára
Budapest, IV., Koronaherceg-utca 17.
Alapítatóit 1878. Telefon 13-76.

Jdeg- és kedélybetegek

(külön férfi- és női elmeosztály a nmtsg. bmnst.
21.483. sz. engedélyével) felvételnek a Miskolczi
Szanatórium és Vizgyógyintézet ezen célra leg-
kényelmesebben berendezett külön pavillonjában,
Kitűnő ápolás és ellátás! Mérsékelt árak!

Közelebbi felvilágosítással szolgál:

Dr. LÁTRÁNYI JÁNOSÁNDOR
szakorvos, az intézet főorvosa.

Ugyancsak felvételnek s szakorvosi gyógykeze-
lés- és kiképzésben részesülnek ideges és
gyengeelméjű gyermekek.

Donogán és Somossynál DEBRECZEN, Kistemplombazár,

~ Fürdő köpenyek. ~
Női- és férfi uszóruhák.
Trico és Piqué paplanok.
~ Dörzs törülközők. ~

Óriási választék!!

Globus

Fémisztító kivonat

jobban tisztít
mint minden-
féle más.

Fémisztítószer.

Akinek

rheomája, ischiassa, köszvénye,
idegbaja van, annak szívesen adok
ingyen felvilágosítást erről, hogy
hogyan szabadultam meg ezen
bántalmaktól.

BAYER KÁROLY.

Illertissen (Bayer.)

Használjon Nagysád FÖLDES-féle Margit-Crémet

hogy arca tiszta, üde és bájos legyen!

A Földes-féle Margit-Créme a főrangú
hölgyeknek is kedvenc szépítő szere, az
egész világon el van terjedve.

Páratlan hatása szerencsés összeállításá-
ban rejlik, a bőr azonnal felveszi és kiváló
hatása már pár óra alatt észlelhető.

Mivel a Földes-féle Margit-Crémet utá-
nozzák és hamisítják, tessék eredeti véd-
jeggyel lezárt dobozt elfogadni, mert csak
ilyen készítményért vállal a készítő min-
dennemű felelősséget.

A Földes-féle Margit-Créme ártalmatlan,
zsírtalan és vegytiszta készítmény.

A bőr mindennemű tisztátalanságát,
szeplőt, pattanást, miteszert, májfoltot, rán-
cokat stb. gyorsan és biztosan eltávolít.
Nemcsak az arcból, hanem a nyak, váll
és kézfehéritésére és szépítésére is leg-
alkalmasabb. Nagy tégely 2 korona, kicsi
1 korona minden gyógyszertárban és drogériában.

Készíti és postán küldi:

FÖLDES KELEMEN, gyógyszerész
ARADON.

Kapható: Debreczenben Balázs Ödön, Grosz
Nagy Ferenc, Jóna és Jóna drog. Mihalovics
Jenő, Mauthner Alfréd, Muraközy László,
Tóth Béla, H.-Szoboszlón Barbóc Zsigmond,
H.-böszörményben Ercey G., gyógyszertárakban

Serravallo

KINA-BORA VASSAL.

A bécsi 1906. évi egészségügyi kiállítá-
sán államdíjat és aranyérmeket nyert.

Erősítőszere gyöngéledők, vérszegények
lábbadozók részére. Étvágygerjesztő, ideg-
erősítő, vérjavító szer. — Kiválóan jóízű.

Több, mint 6000 orvosi elismerő nyilatkozat.

J. Serravallo,

csász. és kir. udvari szállító
TRIEST-BARCOLA.

Kapható a gyógyszertárakban fél lit. ü.
2 kor. 60 fill., 1 lit. ü. 4 kor. 80 fill.

Kronsteiner Károly-féle
viharálló mész

Homlokzat-festékek

törv. védve

50 árnyalatban kilogrammonként 24f.-től feljebb
Evtizedek óta a legjobban beváltak és min-
den utánzatot felülmúlnak. Egyedüli célszerű
mázoló anyag már festett homlokzatokra

Email homlokzatfestéke

nem fakul, egy — huzásra fed, nem kell
alapszín, email keménységű — csak hideg
hideg vízzel keverve használatra kész. Fer-
tőtlenítő, nem mérges, likacsos. Belső he-
lyiségek, még festetlen homlokzatok, faépit-
mények, mint kamrák, pavilonok, kerítések
stb. festésére rendkívül alkalmas. Kapható
minden árnyalatban, egy m² költsége 5 fill.
Mintakönyv és árjegyzék ingyen és bér-
mentve.

Karl Kronsteiner,

WIEN, III. Hauptstrasse 120.

— Raktár minden nagyobb városban. —

Aki gyomorfájós, bélbeteg, étvágytalan, le-
soványodáshoz hajlandó használja a számos
év óta jónak bizonyult gyomorsót, Schaumann

gyógyszerésztől Stockerauban
szabályozni és épségben tartani akarja
Aki emésztését, használja a Schaumann-
féle gyomorsót, tapasztalni fogja, hogy más szerek
ellenében, mily jól érzi magát.

Gyomorsó eltávolítja azonnal a fölösleges
gyomorsavat és előmozdítja
az emésztést. Egy doboz ára 1 korona 50 fillér

Gyomorsó-pasztillák kényelmes s kel-
lemes, ugyanazon
hatást teszik, mint a gyomorsó. Ára tarsolyonkint
phiolával á 10 gyomorsó-pasztillával kor. 1.50.
Postai szétküldés levkevesebb 2 doboz megrende-
lésnél — utánvétel Cchaumann gyógyszerész
Stockerauban. Kapható minden gyógyszertárban.

Magyarországi főraktár

DR. EGGER L. és Dr. EGGER J.

gyógyszertára Budapest.

Grimm családi pensió

Budapest, VIII. Üllői-ut 14. sz.

Előkelő otthon egyének és családok
számára rövidebb vagy hosszabb
tartózkodásra. — Központi fekvés a
Kálvintértől néhány háznai távolságban
a belváros közvetlen szomszédságában,
a gróf Károlyi-féle bérpalotában. Vilá-
gos utcai szobák, elegáns, kényelmes
berendezéssel.

Villamos közlekedés minden irányban,
a ház előtt megállóhely.

Elsőrendű konyha, mérsékelt árak. —
Villanyvilágítás, fürdők, lift.

Telefon 177-63.

Telefon 177-63.

APRÓ HIRDETÉSEK. >>

10 szög 40 fillér, azontul minden szó 4 fillér; a legkisebb hirdetés 40 fillér. <<

Ajánlat.

Veszélymentes önbortváltó készülék 1 pengével K 2:50, 6 pengével, 12 él-K 6:50 **MARTON GYULA** divat- és harisnyáru üzletében Piac-utca 9.

Legjobb órák és legszebb ékszerek jótállással nagyválaszték és szolid árban **KURIÁN GYULA** elősmert jóhírnévű órák és ékszeresnél Piac-u. 42. Órajavítások pontosan és jótállással készülnek.

Ha nincs pénze és szüksége van vászon asztalterítő, szövet- és csipke-függönyre, futó és nagy szőnyegre. Paplan és flanel takarók, férfi- és női felöltők, kész férfi, fiu öltönyre, vagy tükör, kép és butor csekély havi vagy heti részletre. — Városi, megyei és állami tisztviselők kedvezményben részesülnek — Tisztelettel **KAISER SALAMON**. Hatvan-u. 2. Hatvan-u. 2. Telefon 685.

Kereslet.

Szabósegéd, aki javítani és tisztítani tud, azonnal felvétetik **Latinka Lajosnál**, Bathányi utca.

Építlet- és műasztalos tanoncok fizetés-sel felvétetnek. **Juhász István** Kazinci-u. 2.

Eladás.

Használt tiszta ebédlő és hálószobabutor eladó. Piac-utca 68. II. emelet, középajtó. (Killer ház).

Lorántffy-utca 27. számú jól jövedelmező ház eladó.

MEGLEPŐ SZINTE CSODÁLATOS GYÓGYEREDMÉNYEKA

APTAMÁSI

LITHIUM-GYÓGYVIZ-

zel gyomor, vesese-hólyag és bélbántalmaknál aalaminasthma, bronchiale, köszvény és húgysavas diathesis eseteiben.

Debreczenben kapható

KONTSEK GÉZA

fűszer- és csemege kereskedésében

5 DEBRECZEN, Kossuth-utca.

**Napernyő
ujdonságok**

a szokott nagyválasztékban megérkeztek

Bosznay J. és Társa

divatruházában

Debreczen, Kossuth-u. 5

Valódi brünni szövetek

az 1910. évi tavaszi és nyári idényre.

Egy szelvény 3-10 m. hosszu	1 szelvény 7 korona
elegendő teljes férfiruhához)	1 szelvény 10 korona
(kabát, nadrág és mellény)	1 szelvény 12 korona
ára csak	1 szelvény 15 korona
	1 szelvény 17 korona
	1 szelvény 18 korona
	1 szelvény 20 korona

Egy szelvényt fekete szalonruhához 20 koronáért éppugy felöltő-szöveteket, turista-lodent, selyemkamgarnt gyári áron küld a mindentűt ismert, megbízható és szolid posztógyári raktár

Siegel Imhof, Brünn. 11.

Minták ingyen és bérmentve.

Nagy előnyére szolgál mindenkinek, ha szövet-szükségletét direkt a gyártáshelyén **Siegel-Imhof** cégnél rendeli. Oriási forgalma miatt állandóan a legnagyobb választék a legújabb szövetekből. **Szabott, legolcsóbb árak!** Bármily kis megrendelés teljesítése szigorúan mintahű és 176 figyelmes.

! Új gyógyító módok !

DR. RÁCZ ÖDÖN gyógyintézete **NAGYVARADON.**
Szilágyi Dezső-u. 7.

Gyógyfürdők, villanyozók, belégzési kamrák, vizkurák. Asthma, tüdőbajok, álmatlanság, vérszegénység, idegesség, rheuma, hülés, köszvény, női bajok, szív, gyomor, bélbajok ellen.

20 szoba olcsó penzióval. Nagy portmentes kert, bentlakó orvos.

➔ Kivánatra prospektus. ➔

Telefon Bécsből!

Azért, hogy mindenkinek birto-kában legyen a mi „Cäsar“ zseb-öngyújtónknak, minden más reklám helyett 15000 darabot most a következő árleszállítás mellett adjuk 1 darabot 3 K helyett, csak 2 K, 3 drb. 4:50, 6 drb. 8 K, 12 drb. 14 K. Utánvétellel e mennyiség eladása után az árak eddigc rendes árban ismét fel-emelkednek. A „Cäsar“ a világ legjobb zseböngyújtója. Egy nyomás és azonnal tüzet kap, nincs benne semmi Batteire! Évak hosszu során tart, kapható

Öst.- Ung. Union Unternehmung für pat. Erfindungen.
Wien, V., Wiedner Hauptstrasse 104.

Mindenben csalódhatik

az ember, csak a „**Debreoen**“ apróhirdetéseiben nem. Bármire van szüksége, vagy bármit ajánl, hirdessen a **Debreoen** apróhirdetéseiben.

A hölgyek érzékeny arcbőre

főleg kirándulásoknál és utazásoknál stb. a forró évadban izzadság kiválása, por és rovarszurások által károsan befolyásoltatik. Mindez esetekben az általános ismert **Corsini**-féle pipereszer

„EAU DE FLORENCE“

valóságos jótéteménynek bizonyult. Ha vele zsekkendőnket megnedvesítjük és arcunkat tisztítjuk, az idegek felfrissülnek, a bőr pedig sima és fehérré válik.

A szépség ápolása sétatkozben!
Egyszerű és radikális.

Hazajövet után el ne feledjük Eau de Florence-vel mosakodni.

Mindenütt kapható.

Thurzó-Füred.

A déli Szepességnek egy remeke, ősi fenyvesek közepette. — Vasuti állomás Göiniczbánya. 572 m. Posta és távirtda helyben.

Elsőrangú klimatikus gyógyhely.

Vizgyógyintézet, vizkurák, inhallációk, diétás kurák, szabad-, nap és tófürdők, villanyozás és massage. Mindennemű idegbajok, légzési, emésztési, vérkeringési, anyagcsere és más egyéb bajok ellen. — Igen védett hely, állandóan enyhe, szép tavaszi időjárás. — Kitűnő konyha és olcsó ellátás. Elő- és utóidényben 30%, július elejétől 6 heti tartózkodás után 30% árengedmény. — Szobák egész idényre olcsó átalány árban bérelhetők. — Állandó fürdőorvos **Dr. FANZLER LAJOS**.

Prospektussal szolgál a fürdőigazgatóság.

Őszi trágyázás!

Valódi

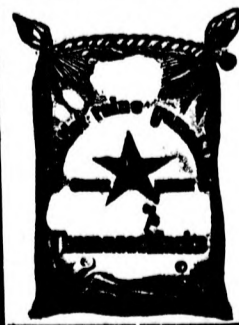
Óvakodjunk a hamisításoktól

védjegyű

THOMASSALAK

a legjobb és legolcsóbb foszforsavas műtrágya!

Csak akkor valódi, ha ilyen zsákban van és eredeti ólomzár van rajta :

Csak akkor valódi, ha ilyen zsákban van és eredeti ólomzár van rajta :

Minden zsák tartalom

jelzéssel van ellátva.

KALMÁR VILMOS a Thomasphosphatfabriken, Berlin vezérképviselője

BUDAPEST, VI., Andrassy-ut 49.